

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421201769
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421201769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky E. Z. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX A. - Q., zastúpená Advokátskou kanceláriou Líška & Partners s.r.o., so sídlom A. Hlinku 736/3, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 235 926 a otca O..arch. E. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX T. - mestská časť H., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú I. T., o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/68/2021-127 z 03. marca 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca O.. I. E. T., nar. XX.XX.XXXX k maloletej I. z doterajšej sumy výživného vo výške 125,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne a otcovi uložil povinnosť platiť výživné k rukám matky mal. dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od 07.06.2021 (prvý výrok); otcovi mal. dieťaťa uložil povinnosť zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 07.06.2021 - 28.02.2022 vo výške 219,92 Eur k rukám matky mal. dieťaťa popri bežnom výživnom splátkami vo výške 20,- Eur mesačne, s poslednou splátkou vo výške 19,92 Eur, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do úplnej úhrady dlhu s tým, že omeškanie so splácaním dlhu má za následok splatnosť celého plnenia (druhý výrok); vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4C/276/2010-19 zo dňa 21.03.2011 v časti úpravy práv a povinností rodičov voči mal. I. (tretí výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

1.1 Matka sa návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 07.06.2021 domáhala voči otcovi zvýšenia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom - I. T., nar. XX.XX.XXXX z doterajšej sumy 175,- Eur mesačne na sumu 250,- Eur mesačne a k maloletej I. T., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 125,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Vo vzťahu k maloletému I. súd prvej inštancie schválil čiastočným rozsudkom č.k. 6P/68/2021-71 zo dňa 20.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.11.2021 rodičovskú dohodu a predmetom konania tak zostalo len zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletej I.. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že manželstvo matky a otca bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/276/2010-19 zo dňa 21.03.2011 (právoplatný dňa 30.03.2011) s tým, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletého I. vo výške 175,- Eur a na maloletú I. vo výške 125,- Eur. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že boli naplnené predpoklady na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej I.. Vyživovacia povinnosť otca k maloletej bola naposledy upravená pred 11 rokmi kedy mala maloletá dva roky, pričom v súčasnej

dobe má 13 rokov a je študentkou 2. ročníka 8-ročného gymnázia. Úmerne jej vekom a rastom životných nákladov sa zvýšili výdavky na jej výživu, zabezpečenie nevyhnutných potrieb, poskytovanú zdravotnú starostlivosť, mimoškolskú aktivitu, ktorej sa maloletá venuje - lyžovanie v tráve a má výdavky aj na poskytovanie stomatologickej čelustnej starostlivosti. Zmenili sa aj pomery na strane matky, ktorá pri poslednej úprave výživného dosahovala príjem vo výške 1 121,- Eur a v súčasnej dobe dosahuje príjem 1 760,- Eur. Na strane otca došlo k zmene pomerov čo sa týka jeho príjmu, ktorý v čase poslednej úpravy výživného dosahoval výšku 1 470,- Eur mesačne a v súčasnosti ako samotne zárobkovo činná osoba dosahuje príjem vo výške cca 2 100,- Eur mesačne v čistom, avšak jeho výdavky sú takmer vo výške jeho príjmu. Otcovi pribudli aj ďalšie (dve) vyživovacie povinnosti s terajšou manželkou, s ktorou má 3 maloleté deti. Dve z maloletých má v striedavej starostlivosti a na tretie dieťa, ktoré je vo výlučnej osobnej starostlivosti matky platí mesačne 150,- Eur. Mesačné výdavky na maloletú I. presahujú sumu 300,- Eur. Z toho obedy v škole 25,- Eur, francúzsky jazyk 25,- Eur, lyžovanie na tráve kondičné tréningy 40,- Eur + ostatné tréningy 30,- Eur, preteky a sústredenia 150,- Eur, ZRPŠ 1,66 Eur (ročne 20,- Eur), anglický jazyk 18,3 Eur, predstavujú dokopy 290,- Eur, plus maloletá má ďalšie výdavky ako sú strava a oblečenie. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na maloletú I. výživným v sume 150,- Eur mesačne počnúc od podania návrhu. Súd prvej inštancie zohľadnil, že otec sa s maloletou pravidelne stretáva každý druhý víkend, počas ktorých má aj výdavky spojené s absolvovaním pretekov, kde jej príležitostne zabezpečuje stravu alebo štartovné. V roku 2020 otec zakúpil maloletej zakúpil lyžiarsku výstroj v hodnote 350,- Eur a pri príležitosti sviatkov od neho dostáva dary v hodnote 50,- až 100,- Eur. Obdobnou sumou pritom otec prispieva aj na výživu svojho syna D., ktorý je ešte mladší ako maloletá I.. Súd prvej inštancie nesúhlasil s tvrdením otca ohľadom nedostatku finančných prostriedkov, keď poukázal na to, že výlučne otec maloletých hradí splátky hypotekárneho úveru vo výške 222,28 Eur a spotrebného úveru vo výške 396,33 Eur, ktoré výdavky pochádzajú z bezpodielového spoluvlastníctva s jeho súčasnou manželkou E.. R. T. a mali by sa na nich podieľať obaja manželia.

1.2 Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu (07.06.2021) do 28.02.2022 vo výške 219,92 Eur uložil súd prvej inštancie otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- Eur s poslednou splátkou vo výške 19,92 Eur k rukám matky popri bežnom výživnom.

1.3 Zároveň vyslovil, že týmto rozhodnutím dochádza k zmene pôvodného rozsudku o výživnom sp. zn. 4C/276/2010-19 zo dňa 21.03.2011 v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletej I. a o trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C.m.p.“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v podali odvolanie otec aj matka maloletej.

3. Otec podal odvolanie voči I. a II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie. Z obsahu odvolania otca vyplýva, že uplatňuje odvolací dôvod v zmysle § 62 ods. 1 C.m.p., t.j., že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“), t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec poukázal na to, že vyživovaciu povinnosť si vzhľadom na svoju nepriaznivú rodinnú situáciu nemôže dovoliť navýšiť, nakoľko by to bolo pre neho likvidačné. Argumentoval tým, že terajšou manželkou došlo k obvineniu jeho osoby v zmysle § 208 písm. a/, b/ zákona č. 300/2005 Z.z. (ďalej aj „Trestný zákon“), manželka sa preto z bytu odsťahovala a on znáša všetky náklady spojené s bytom. Na strane otca došlo k zmene pomerov v tom, že má vyživovaciu povinnosť na 5 detí. Súd prvej inštancie sa zaoberal iba jeho majetkovými pomermi, možnosťami a schopnosťami, pričom tieto u matky, pre zistenie akou mierou by sa mal každý z rodičov podieľať na uspokojovaní potrieb maloletej, zisťované neboli. Súd prvej inštancie ani neporovnával príjmy, výdavky a zmeny životnej úrovne, ktoré nastali od naposledy určeného výživného, len skonštatoval, že od poslednej úpravy uplynulo 11 rokov. Rozsudok súdu prvej inštancie v bodoch 14. a 15. odôvodnenia preto považuje za predčasný. Rovnako sa otec nestotožnil s priznaním zameškaného výživného, nakoľko niekoľkokrát došlo k preloženiu termínu pojednávania v dôsledku dlhobovej práceneschopnosti sudkyne, čo on nezavinil. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti navýšenia výživného a v časti zameškaného výživného zrušil a ponechal výživné vo výške 125,- Eur mesačne.

4. Matka podané odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu odôvodnila odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p., t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nestotožnila sa so zvýšením vyživovacej povinnosti na

maloletú len na sumu 150,- Eur mesačne odo dňa podania návrhu, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo preukázané tvrdenie otca, že nemá dostatok finančných prostriedkov na plnenie vyššej vyživovacej povinnosti ako určil súd prvej inštancie. Otec dobrovoľne uhradza mesačné splátky hypotekárneho úveru (222,28 Eur) a spotrebného úveru (396,33 Eur) v celej výške, hoci je nesporné, že nie je jeho povinnosťou tieto výdavky v celosti hradiť, pretože pochádzajú z bezpodielového spoluvlastníctva manželov a má sa na nich podieľať aj druhý manžel. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a pokiaľ má rodič deti, mal by zvážiť pokiaľ možno vopred, či je schopný sa o deti postarať v potrebnom rozsahu. Na základe vykonaného dokazovania je podľa názoru matky preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej sumou 175,- Eur mesačne. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť otca k maloletej na sumu 175,- Eur mesačne, čomu prispôsobí aj výpočet zameškaného výživného do rozhodnutia odvolacieho súdu.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniam rodičov uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol po dôkladnom dokazovaní v súlade s potrebami dieťaťa a možnosťami a schopnosťami otca.

6. Matka maloletej vo vyjadrení k odvolaniu otca zotrvala na skutočnostiach, ktoré uviedla už v svojom odvolaní a dodala, že otec v odvolaní argumentuje rovnako ako počas celého konania s tým, že jeho argumenty sú právne irelevantné.

7. Odvolací súd si za účelom doplnenia skutkového stavu pre rozhodnutie o podaných odvolaniach vyžiadal od zamestnávateľa matky oznámenie o jej mesačnom čistom príjme za obdobie máj 2021 až apríl 2022, ktoré zaslal na oboznámenie aj účastníkom konania.

8. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaniach podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. po zohľadnení, že podľa § 65 C.m.p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C.m.p. nie je viazaný odvolacími dôvodmi a dospel k názoru, že odvolanie otca ani matky nie je dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdiť. V danom prípade nebolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné za účelom doplnenia dokazovania pred odvolacím súdom napriek doslovnej dikcii ustanovenia § 385 ods. 1 C.s.p. nariadiť pojednávanie, pretože podľa § 204 C.s.p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené (bod 7. odôvodnenia tohto rozsudku).

9. Podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne; ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd po preskúmaní všetkých podstatných odvolacích námietok otca, matky ako aj predchádzajúceho konania spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a pripojeného spisu dospel k záveru, že odvolanie otca ani matky maloletej nie je dôvodné. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča upravuje zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon o rodine“) v § 62 ods. 1 ako zákonnú povinnosť trvajúcu do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, keď pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine). Schopnosti a možnosti rodičov súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia a podobne. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, t. j. zabezpečovanie hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv) a aj iných, ktoré sú dôležité pre

jeho výchovu a všestranný vývoj, ak to pomery rodičov umožňujú. Z týchto základných kritérií vychádzal pri rozhodovaní aj odvolací súd v prejednávanej veci.

10.1 Pre zmenu vyživovacej povinnosti podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine je základom zmena pomerov. K zmene rozhodnutia o výživnom môže súd v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine pristúpiť, len ak sa podstatne menia pomery oprávneného alebo povinného z vyživovacieho vzťahu, oproti pomerom, ktoré boli podkladom rozhodnutia o predchádzajúcej úprave výživného. Súd teda v konaní porovnáva pomery účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v čase rozhodnutia súdu o návrhu na zvýšenie výživného. Súd pri rozhodovaní nepreskúmava vecnú správnosť pôvodného rozhodnutia o výživnom a prihliada len na zmeny, ktoré tu nastali od posledného rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná a dlhší čas trvajúca (teda nie dočasná) zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom (napr. také zvýšenie zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného rodiča alebo vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného rodiča a podobne). Pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov sa vždy musí prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine). Pre rozhodovanie o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

11. Odvolací súd sa zhoduje so súdom prvej inštancie, že v prejednávanej veci boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného zo strany otca na maloletú I. na sumu 150,- Eur mesačne s účinnosťou od 07.06.2021, pretože v tejto sume určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca a matky. Maloletá pochádza z rozvedeného manželstva matky a otca, vyživovacia povinnosť rodičov voči nej stále trvá. Maloletá I. je študentkou druhého ročníka osemročného gymnázia v Žiari nad Hronom a vzhľadom na svoj vek nie je schopná sa sama živiť. Osobnú starostlivosť maloletej zabezpečuje matka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti v rodinnom dome vo vlastníctve rodičov matky. V domácnosti s nimi okrem rodičov žije aj brat matky a spoločný syn matky a otca I., ku ktorému trvá matke vyživovacia povinnosť. Podľa zistenia súdu prvej inštancie bolo o výživnom zo strany otca na maloletú I. v sume 125,- Eur mesačne naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/276/2010-19 zo dňa 21.03.2011. V tom čase mala maloletá I. dva roky. Matka dosahovala príjem približne v sume 1 121,- Eur mesačne a otec priemerne v sume 1 470,- Eur mesačne. Matka v súčasnosti pracuje na M. správe SR, kde dosahuje čistý priemerný príjem na úrovni 2 027,- Eur mesačne (vyplývajúce z opisu mzdového listu za obdobie 05/2021 - 04/2022 vyžiadaného odvolacím súdom). Okrem maloletej I. a maloletého I. žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti nemá. Otec pracuje ako architekt, je samostatne zárobkovo činná osoba s celkovým príjmom vyplývajúcim z daňového priznania za rok 2021 vo výške 26 150,- Eur, t.j. 2 180,- Eur mesačne (podľa jeho vyjadrení príjem zo živnosti 2 100,- Eur mesačne). Otec má ešte ďalšie vyživovacie povinnosti a to jednak voči maloletému I. z predchádzajúceho manželstva s navrhovateľkou, ku ktorému bola jeho vyživovacia povinnosť upravená rodičovskou dohodou na sumu 225,- Eur mesačne a voči ďalším trom maloletým deťom z terajšieho manželstva, z ktorých dve má v striedavej starostlivosti a tretie maloleté dieťa (D.) je vo výlučnej starostlivosti jeho manželky, na ktoré hradí výživné v sume 150,- Eur mesačne. Čo sa týka výdavkov na maloletú, otec ani matka maloletej nespochybnili výpočet súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že za odôvodnené výdavky na maloletú možno považovať sumu presahujúcu 300,- Eur mesačne, do ktorej je potrebné zahrnúť mesačné výdavky na francúzsky jazyk 25,- Eur, anglický jazyk 18,33 Eur, obedy v škole 25,- Eur, ZRPŠ 1,66 Eur, kondičné tréningy 40,- Eur a ostatné tréningy 30,- Eur plus štartovné na pretekoch 150,- Eur, dokopy všetko 290,- Eur, ako aj výdavky na stravu a oblečenie, ktoré matka maloletej v peňažnom vyjadrení neuviedla, avšak odvolaciemu súdu je zrejmé, že nie je možné zdokladovať všetky výdavky, ktoré má matka na maloletú a sumu, z ktorej by sa vychádzalo pri určení výživného nie je možné vyčíslieť úplne presne. Za oprávnený výdavok maloletej je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu považovať aj výdavok na stomatológa v sume 362,- Eur (hradený matkou), k čomu však odvolací poukazuje na to, že otec zase maloletej zakúpil výstroj na lyže v hodnote 350,- Eur, t.j. uvedené nepravidelné výdavky hradené rodičmi sú v takmer totožnej výške.

12. S ohľadom na odvolacie námietky otca odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie od posledného rozhodnutia o výživnom správne zohľadnil zmenu pomerov na strane maloletej, ktorá spočíva vo zvýšení výdavkov na maloletú v súvislosti s jej vyšším vekom a hradením nákladov na stravu, oblečenie, školské potreby, mimoškolské aktivity, ako aj vývoj životných nákladov (za 11 rokov). Súd prvej inštancie zohľadnil aj zmenu pomerov na strane otca a to, že mu pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti (pri poslednej úprave výživného mal otec dve maloleté deti z prvého manželstva a jednu vyživovaciu povinnosť k maloletej z terajšieho manželstva) a prihliadol na jeho príjmy, celkové majetkové pomery

a životnú úroveň. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacou argumentáciou otca o tom, že súd prvej inštancie vyhodnocoval len pomery na jeho strane a nie aj na strane matky. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je naopak zrejmé, že súd prvej inštancie prihliadol na príjem a životnú úroveň matky, na ktorej strane došlo od minulej úpravy výživného k značnému zvýšeniu príjmu, pričom jej nepribudla žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť a ani mimoriadne výdavky, čo tiež súd prvej inštancie zohľadnil pri zvýšení výživného na sumu 150,- Eur mesačne, t.j. len o 25,- Eur za obdobie 11 rokov, i keď je zrejmé, že výdavky maloletej sumu 300,- Eur čiastočne prevyšujú. Otec má so svojou terajšou manželkou v bezpodielovom spoluvlastníctve byť v T., ktorého kúpu spláca v súčasnosti výlučne sám mesačnými splátkami hypotekárneho úveru (222,28 Eur) a spotrebného úveru (396,33 Eur). Ako svoje ďalšie pravidelné mesačné náklady uviedol odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne (287,58 + 79,31), telefón 21,50 Eur, výživné na deti (poznámka odvolacieho súdu - 225,- Eur na maloletého I. a 150,- Eur na maloletého D. + výživa dvoch maloletých detí v striedavej starostlivosti), RTVS 4,64 Eur, plyn 5,30 Eur, bytové družstvo H. 171,55 Eur, elektrina 32,15 Eur, cestovné náklady v mieste podnikania 160,- Eur, cestovné náklady T. - W. nad U. 100,- Eur a ďalej ročné členské do SKA 273,- Eur, t.j. mesačne 22,75 Eur, poistenie z výkonu povolania 16,- Eur, poistné za byt 60,66 Eur, t.j. 5,055 Eur mesačne, daň za byt 69,70 Eur, t.j. 5,80 Eur mesačne, daň za auto 193,08 Eur, t.j. 16,09 Eur mesačne a ďalej nešpecifikované výdavky na stravu, kozmetiku a oblečenie. Vzhľadom na argumentáciu otca v odvolaní, že nemôže od svojej manželky žiadať prispievať na náklady spojené s ich spoločným bytom, pretože v dôsledku nepriaznivých životných udalostí ho manželka obvinila v zmysle § 208 písm. a/ a b/ Trestného zákona (poznámka odvolacieho súdu - týranie blízkej a zverenej osoby) a odsťahovala sa zo spoločnej domácnosti, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa v bode 15. odôvodnenia rozsudku nezaoberal výdavkami, ktoré ma otec s užívaním bytu (energie, správa bytu a pod.), ale len úvermi, ktoré si brali manželka pre nadobudnutie spoločnej nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že otcovi nemožno zohľadniť všetky výdavky, ktoré má na splátky hypotekárneho a spotrebného úveru (222,28 Eur + 396,33 Eur), keďže tieto úvery ako spoločné záväzky slúžili na nadobudnutie majetku do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré zatiaľ nezaniklo a majú sa nich podieľať obaja manželka (keďže uvedenú nehnuteľnosť má manželka otca taktiež v spoluvlastníctve a nie je dôvod, aby ju splácal len otec maloletej). Okrem toho skutočnosť, že otec si svojím správaním privodil trestné stíhanie, resp. hrozbu jeho väzobného stíhania, jeho manželka sa z tohto dôvodu z bytu odsťahovala, a preto platí sám všetky výdavky spojené s bytom nemôže požívať súdnu ochranu a byť na ujmu maloletej, čo sa týka potreby zvýšenia výživného na jej strane. Záverom odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie správne zdôraznil aj to, že otec maloletých je ochotný platiť na svoje ďalšie mladšie dieťa (9 rokov) sumou 150,- Eur mesačne, no na druhej strane sa bráni plateniu výživného zvýšeným výživným (tiež 150,- Eur) na staršie dieťa (13 rokov). S poukazom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že pomery otca mu v súčasnosti umožňujú platiť určené mesačné výživné v sume 150,- Eur na maloletú.

13. Odvolací súd pri rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že „určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu, preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa (aj plnoleté) je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady" (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/148/2019 zo dňa 25. 09. 2019). Odvolací súd konštatuje, že pri rozhodovaní o výške výživného je potrebné zohľadniť potreby a nároky maloletého dieťaťa, ktoré však vzhľadom na majetkové a sociálne pomery rodičov musia byť prispôsobené ich životnej úrovni a určené výživné musí byť rodič schopný plniť. Úhradu potrieb na dieťa poskytujú obaja rodičia podľa svojich objektívnych schopností a pomeru svojich finančných a materiálnych možností. Odôvodnené potreby, ktoré súd zohľadňuje pri určovaní výživného sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu. Aj vzhľadom na odvolaciu argumentáciu matky považuje odvolací súd výživné stanovené súdom prvej inštancie na sumu 150,- Eur mesačne pre maloletú za správne, vo výške, ktorá pokrýva oprávnené nevyhnutné nároky maloletej, pričom súd prvej inštancie zohľadnil aj skutočnosť, že určenie výšky výživného pre maloleté dieťa nesmie presahovať možnosti a schopnosti povinného rodiča. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je totiž súčasne závislý od reálnych zárobkových schopností a možností jeho rodičov, ktorí sú povinní poskytovať mu výživné. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie zohľadnil vyživovacie povinnosti otca (od posledného rozhodovania mu pribudli dve vyživovacie povinnosti), ako aj jeho príjem, ktorý je však z veľkej miery konzumovaný výdavkami, ktoré dosahujú takmer jeho mesačnú výšku, tiež prihliadol na jeho majetkové pomery (vlastníctvo bytu) a aj životnú úroveň, keď je zrejmé, že otcovi

občasne vypomáhajú s výdavkami rodičia a na svojom účte je v súčasnosti v debete. Treba dať do pozornosti aj to, že otec nad rámec výživného prispieva maloletej na výdavky, ktoré má v súvislosti so svojou mimoškolskou aktivitou - lyžovaním, keď s ňou absolvuje preteky, kde maloletej zabezpečuje stravu i odvoz a tiež maloletej prispieva na sviatky sumami cca 50,- až 100,- Eur. V súčasnosti tak podľa názoru odvolacieho súdu postačuje na pokrytie všetkých odôvodnených potrieb maloletej I. od otca výživné vo výške 150,- Eur mesačne, ktoré spolu s podieľaním sa na výživnom zo strany matky (s poukazom na už skôr uvedené možno konštatovať, že životná úroveň matky je na vyššej úrovni ako životná úroveň otca, a preto sa bude matka napriek skutočnosti, že zabezpečuje aj osobnú starostlivosť o maloletú podieľať na odôvodnených mesačných výdavkoch maloletej v o niečo väčšej miere) zodpovedá jej aktuálnym oprávneným potrebám a zároveň je aj v súčasných možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné v tejto sume.

14. Otec v odvolaní namietal aj priznanie zročného výživného a to z dôvodu, že v konaní došlo viac krát k odročeniu pojednávania pre práceneschopnosť sudkyne, čo však on nezavinil, a preto nie je morálne ani právne prípustné od neho žiadať, aby doplatil tento rozdiel. Uvedenú argumentáciu otca nepovažuje odvolací súd za dôvodnú. Odvolací súd poukazuje na to, že už z návrhu matky na zvýšenie výživného bolo otcovi zrejmé, že žiada priznať zvýšené výživné odo dňa podania návrhu (07.06.2021), ktorá možnosť jej vyplýva zo Zákona o rodine a priznávanie výživného od podania návrhu predstavuje bežnú prax súdov. Odvolací súd poukazuje na to, že aj v prípade, ak by k odročeniu pojednávania nedošlo a súd prvej inštancie by rozhodol o zvýšení výživného v skoršom termíne, otec maloletej by musel platiť výživné v zvýšenej výške od rovnakého dátumu 07.06.2021. Otcovi maloletej tiež nič nebránilo (keďže vedel, že v prípade zvýšenia výživného zo strany súdu prvej inštancie bude pravdepodobne musieť doplatiť aj zročné výživné) odkladať si každý mesiac na prípadné možné zvýšenie výživného a najmä, keď sám bol na pojednávaní konanom sa dňa 20.10.2021 ochotný prispievať na maloletú výživným zvýšeným o 25,- Eur, t.j. v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie. Okrem toho zameškané výživné v celkovej výške 219,92 Eur povolil súd prvej inštancie otcovi splácať v splátkach po 20,- Eur mesačne, čo odvolací súd považuje za únosné s prihliadnutím na majetkové pomery otca.

15. Odvolacie dôvody matky ani otca nespochybnili správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, z tohto dôvodu odvolací súd odvolaniu matky ani otca nevyhovel a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a to vrátane závislých výrokov (§ 379 písm. a/ C.s.p.) o zmene pôvodného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom v časti úpravy práv a povinností rodičov voči maloletej I. (tretí výrok) a o trovách konania pred súdom prvej inštancie (štvrtý výrok), ktoré boli tiež vecne správne a v súlade so zákonom.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje výrok o trovách konania z dôvodu, že podľa § 57 C.m.p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh a návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania žiaden z účastníkov nepodal.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).